

Postanowienie z dnia 23 listopada 1999 r.

II UZ 132/99

Strona nie może skutecznie kwestionować dokonanej przez sąd kwalifikacji środka zaskarżenia alternatywnie oznaczonego w piśmie procesowym, jeżeli wybrany środek prawny odpowiadał warunkom jego dopuszczalności.

Przewodniczący: SSN Teresa Romer, Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Barbara Wagner (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 1999 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku Leszka G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w Ż. o wysokość świadczenia, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 lipca 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z dnia 30 lipca 1999 r. [...] odrzucił nazwaną „zażaleniem” kasację Leszka G. od postanowienia tego Sądu z dnia 24 maja 1999 r., odrzucającego zażalenie na postanowienie z dnia 23 września 1998 r. odrzucające wniosek z dnia 31 lipca 1998 r. o wznowienie postępowania zakończony wyrokiem z dnia 2 czerwca 1998 r. [...].

Leszek G. zaskarżył to postanowienie zażaleniem, twierdząc, że jego skarga o wznowienie postępowania z dnia 31 lipca 1998 r. była „w istocie” kasacją od wyroku wydanego w sprawie [...]. Sąd tak winien był ją zakwalifikować i jako kasację rozpoznać.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Leszek G. wniósł w dniu 31 lipca 1998 r. skargę o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 czerwca 1998 r. [...], odrzuconą, wobec braku ustawowych podstaw wznowienia, postanowieniem tego Sądu z dnia 23 września 1998 r. Postanowieniem z dnia 24 maja 1999 r. Sąd odrzucił zażalenie z dnia 14 października 1998 r. na powyższe postanowienie. Z kolei także i to ostatnie orzeczenie Leszek G. zaskarżył zażaleniem w dniu 8 czerwca 1999 r. W „piśmie wyjaśniającym” z dnia 29 czerwca 1999 r. skarżący podał, że zażalenie z dnia 8 czerwca 1999 r. jest „w istocie” kasacją od postanowienia z dnia 24 maja 1999 r. Sąd więc zakwalifikował ów środek zaskarżenia zgodnie z intencją skarżącego i postanowieniem z dnia 30 lipca 1999 r. odrzucił kasację jako prawnie niedopuszczalną na podstawie art. 393² KPC. W zażaleniu na to postanowienie Leszek G. twierdził, że skarga o wznowienie postępowania z dnia 31 lipca 1998 r. była „w istocie” kasacją od wyroku z dnia 2 czerwca 1998 r. i Sąd błędnie rozpoznał ją jako inny środek prawny.

Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 maja 1999 r. trafnie podniósł, że prawo nie przewiduje alternatywnych środków zaskarżenia tego samego orzeczenia, a skarga o wznowienie postępowania i kasacja wzajemnie się wykluczają. Są one bowiem różnymi instytucjami procesowymi, niezależnymi od siebie, odmiennie unormowanymi co do ich dopuszczalności.

Żądanie wznowienia postępowania może dotyczyć tylko postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem (art. 399 KPC); kasacja przysługuje od kończących postępowanie w sprawie orzeczeń wydanych przez sąd drugiej instancji (art. 392 § 1 KPC). Podstawy wznowienia są skonkretyzowane (art. art. 401, 403 KPC); podstawy kasacji zostały sformułowane ogólnie w art. 393¹ KPC, a do ich konkretyzacji skarżący jest zobowiązany *ad causam*. Żądanie wznowienia może być zgłoszone przez stronę osobiście; do osobistego wniesienia kasacji strona jest uprawniona tylko w przypadkach wskazanych w art. 393² § 2 KPC. Kasację wnosi się w jednolitym terminie miesięcznym od dnia doręczenia skarżącemu orzeczenia (art. 393⁴ KPC) ; skargę o wznowienie postępowania - w terminie trzech miesięcy liczonym a tempore scintiae (art. 407 KPC). Do wznowienia postępowania właściwy jest sąd, który wydał zaskarżony wyrok lub który ostatnio orzekał co do istoty sprawy (art. 405 KPC); do rozpoznania kasacji – Sąd Najwyższy (art. 392 § 1 KPC). Inna jest wreszcie treść skargi o wznowienie postępowania (art. 409 KPC), inna kasacji (art. 393³ KPC). Oba te środki zaskarżenia powinny czynić jednak zadość wymaganiom prze-

pisany dla pism procesowych, w tym zawierać oznaczenie rodzaju pisma (art. 126 §1 pkt 2 KPC w związku z art. 393³ oraz art. 126 § 1 pkt 2 KPC w związku z art. 187 § 1 KPC i art. 409 KPC).

Sąd nie ma obowiązku dokonywania z urzędu korekty wskazanego przez stronę rodzaju pisma procesowego. Nie ma też obowiązku traktowania pisma procesowego oznaczającego alternatywnie jego rodzaj jako równocześnie kilku różnych rodzajowo pism procesowych i rozpoznawania każdego z nich z osobna. Pozostawienie Sądowi swobody wyboru rodzaju pisma oznaczonego alternatywnie prowadzi do związania strony dokonany wyboiem w takim znaczeniu, że zasadniczo nie może go ona skutecznie kwestionować. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd prawidłowo zakwalifikował pismo procesowe Leszka G. z dnia 31 lipca 1998 r. jako skargę o wznowienie postępowania i rozpoznał je we właściwym trybie.

Twierdzenie Leszka G., że jego wniosek o wznowienie postępowania w sprawie [...] był kasacją od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 czerwca 1998 r., nie może stanowić usprawiedliwionej podstawy uchylenia lub zmiany zaskarżonego zażaleniem postanowienia z dnia 30 lipca 1999 r. Podniesiona okoliczność nie ma bowiem znaczenia dla zasadności rozstrzygnięcia zawartego w tym postanowieniu, którego przedmiotem jest odrzucenie osobistej kasacji od innego, niż wyrok z dnia 2 czerwca 1998 r., orzeczenia – postanowienia odrzucającego zażalenie na odrzucenie skargi o wznowienie postępowania. Kasacja, jak ustalił Sąd drugiej instancji, od wyroku z dnia 2 czerwca 1998 r. [...] nie została wniesiona. Ustalenia tego skarżący do dnia 6 sierpnia 1999 r., a więc przez ponad rok, nie kwestionował.

Gdyby jednak nawet uznać za zasadne twierdzenie skarżącego, że jego wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 2 czerwca 1998 r. był w istocie kasacją od tego wyroku, kasację tę należałoby odrzucić przynajmniej z dwóch przyczyn. Po pierwsze, ze względu na osobiste jej wniesienie pomimo przymusu adwokackiego (art. 393² KPC); po drugie – z powodu przekroczenia terminu do wniesienia tego rodzaju środka zaskarżenia (wyrok w sprawie [...] został doręczony Leszkowi G. 30 czerwca 1998 r., pismo procesowe będące według niego kasacją wpłynęło do Sądu 31 lipca 1998 r.). Jeżeli tej „kasacji”, prawnie niedopuszczalnej, nie odrzuciłby wówczas Sąd drugiej instancji, co w kontekście uzasadnienia postanowienia z dnia 24 maja 1999 r. nie jest prawdopodobne, podlegałaby ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁸ § 1 KPC.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy, stosownie do art. 385 KPC w związku z art. 397 § 2 KPC i art. 393¹⁹ KPC, orzekł jak w sentencji.

=====